

er Ordfører for, stillede Ændringsforslag under Nr. 4, 5, 7 og 8, og at man stemmer imod samtlige de andre stillede Ændringsforslag undtagen det enkelte lille sproglige, som er stillet af hele Udvalget.

Moltesen: Ændringsforslaget under Nr. 6 er stillet af mig i Henhold til mine Udtalelser ved Lovforslagets første Behandling og i Overensstemmelse med Udtalelser, jeg har haft Lejlighed til at fremsætte i Tinget tidligere, naar jeg var Ordfører for mit Parti ved Behandlingen af kirkelige Lovforslag. Det gaar ud paa, at de Mænd, som er nævnte i § 1, 1—4, skal kunne fritages for at aflægge Præsteløftet, ikke, som det ærede Medlem Hr. Povlsen før sagde, af Biskoppen i det paagældende Stift, men af Kirkeministeren paa Biskoppens Indstilling. Man kan vel ikke vente andet, end at en Kirkeminister, som kan have mange forskellige Opfattelser baade af Præsteløftet og af andre kirkelige Sager — han behøver vel ikke en Gang selv at høre til Folkekirken —, kun vil have meget liden Forstaaelse af det, der ligger bagved dette, og derfor mener jeg, det er rimeligt, at det er Biskoppen, der gør Indstilling, men at det er Kirkeministeren, der afgør Sagen. Derved opnaar vi ogsaa Ensartethed.

Mit Ændringsforslag gør jo ikke andet end fastholde det bestaaende, hvorimod Kirkeministeren og de, der følger ham, samt tillige det radikale og socialdemokratiske Mindretal indfører et nyt Moment, idet Spørgsmaalet om Præsteløftet føres ind for den lovgivende Forsamling. Spørgsmaalet om Præsteløftet er et indre kirkeligt Spørgsmaal, og det har hidtil været afgjort ved kgl. Anordninger, Lovgivningsmagten har tidligere ikke haft med det at gøre. Det er, saa vidt jeg ved, første Gang, det sker her, og jeg ved ikke rigtig, om Ordføreren for det konservative Folkeparti er klar over, at det, som Administrationen har haft, men som Rigsdagen derefter faar Haand i Hanke med, beholder Rigsdagen Haand i Hanke med. For Fremtiden vil Rigsdagen utvivlsomt sige: Ja, ja, nu er det en Gang forelagt for vort Forum, og vi beholder det! Naturligvis vil Rigsdagen ikke afgøre Præsteløftets Indhold, men den vil være med til at afgøre, om der skal være noget Præsteløfte eller ikke. Før hørte dette under *summus episcopus*, den øverste Biskops, Kongens Afgørelse, fordi det hørte til Kirkens indre Forhold, men nu er det kommet til at røre ved Kirkens ydre Forhold, og

det er dem, Lovgivningsmagten har med at gøre. Lovgivningsmagten giver det utvivlsomt ikke fra sig, skønt jeg er overbevist om, at de fleste lovgivende Forsamlinger helst saa meget som muligt vil undgaa Drøftelser af indre kirkelige Anliggender. Jeg tænker, at de fleste her i Rigsdagen er enige med Tscherning, naar han sagde: Gud fri den danske Rigsdag for nogen Sinde at blive en Kirkeforsamling! Men det er det, den bliver, naar vi giver os til at drøfte disse indre kirkelige Forhold. Kirkeministeren kunde selv have sagt: I kan ikke faa Embede, uden I aflægger Præsteløfte. Det kom ikke Rigsdagen ved. Men nu kommer det Rigsdagen ved, hvis vi vedtager Lovforslaget.

Mit Ændringsforslag under Nr. 6 staaer paa det bestaaendes Grund, og det har ogsaa, synes jeg, af den Grund sin Beretigelse, foruden at det bringer de Mænds Stilling, der søger Embeder i Kongeriget, noget mere i Overensstemmelse med Stillingen for dem, som vi skal lovgive om, efter hvad vi har faaet at vide, under det sønderjydske Udvalgs Lovforslag. Det ærede Medlem Hr. Povlsen vilde have, at jeg skulde understrege „nogenlunde“. Ja, det er en Smagssag, hvor stærkt man vil lægge Vægten paa det. Jeg ser godt, at Stillingen for de tyske uddannede Missionærer i Slesvig, de grundtvigske Frimenighedspræster i den danske Del af Slesvig og de tyske Statskirkepræster bliver formelt en anden, idet de ikke skal have Attest eller Tilladelse fra Kirkeministeren — efter hvad der er meddelt mig om det vedkommende Lovforslag, vedtager Rigsdagen, at de kan gaa ind uden —, men efter sin Idé er det dog i Overensstemmelse dermed.

Der er noget af det foreliggende Lovforslag, som er overflødig, nemlig Bestemmelsen om, at de i § 1, 5—6, nævnte skal aflægge Præsteløftet. Det er selvfølgelig, at de skal det, og at lovgive om noget, som er selvfølgelig, er naturligvis overflødig og i Almindelighed skadeligt. Jeg har været noget uheldig i Brugen af et Udtryk i min Udtalelse i Betænkningen, nemlig naar jeg siger, at de i § 1, 5—6, nævnte skal aflægge Præsteløftet i Henhold til bestaaende Lov. Der skulde have staaet: i Henhold til bestaaende Anordninger. For det er jo i Henhold til den kgl. Majestæts Kundgørelse af 2. September 1870, at de skal gøre det; der er ingen Lovgivning om den Ting. Jeg vil derfor meget anbefale, at man — det kan ikke nytte, at jeg siger: tager mit Ændringsforslag under Overvejelse, for det er for sent, men at man